

BİR TAŞLA İKİ KUŞ

Libya taarruzunda ikinci bir hedef

İngilizler Libyada taarruza başlarken hem bir pürüzü ortadan kaldırmak, hem de müstakbel bir komployu önlemek hedefini kazanmak istemişlerdir.

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

İngilizlerin Libya cephesindeki taarruzları iki bakımdan mahlulur:

- 1 - Afrikadaki son Alman - İtalyan kuvvetlerini imha etmek,
- 2 - Müstakbel bir Mihver komposunu önlemek.

Libyadaki Mihver varlığının zalesinin bilhassa 1942 ilkbaharında Kafkasyada başlayacak bir İngiliz - Alman mücadelesi bakımından ne kadar mühim olduğunu dünki yazımızda incelemiştik. Gerilerindeki her türlü pürüzü bertaraf etmek mecburiyetinde bulunan İngilizler için Libya hareketini ihtiyar etmenin ikinci bir mecburiyeti de yukarıda kaydedtiğimiz: «Müstakbel bir Mihver komposunu önlemek» tir. Bu kompo şudur: Almanya Sovyet Rusya sardırırken bunu bir haçlılar harbi ve Avrupa milletleri birliği cephesi haline sokmak istemiştir. Finlandiya, Macaristan, Slovaçya, Romanya, İtalya, İspanya, Fransa ordu ve gönüllüleri Almanya ile birlikte şark cephesinde harbetmektedirler. Filhakika bu harp sonuna ermemiş bulunmakla beraber Almanlar Rus mukavemetinin esasının yıkıldığı kanaatinde idiler. Bundan öte muvaffakiyetlerini çabalarının kalkmasında, bataklıkların kurumasında görüyor ve hareketin gecikmesini Rus ordusunun mukavemetine değil, tabiatın ortaya çıkardığı müşküllere atfediyorlar. Bir anlaşıma sulhu yapılmıyacağına göre, Almanların bu kanaati hakikatı sahasına intikal etmiş olsa dahi harp bitmeyecek ve bilakis İngiliz - Alman harbi başlayacak demektir. İngiliz - Alman harbi ise herşeyin başında İngiliz Orta ve Yakın Şark İmparatorluğunun yıkılması, Akdenizin Mihver denizi haline sokulması, Britanya adalarını işgali ile Almanyayı tatmin eder ve böyle bir neticenin istihali takdirinde Avrupa, Orta Asya, Arap Yarımadası, Şimali Afrika, Akdeniz ve Britanya adalarına hakim olan Almanya, harbi Atlantik ve Pasifik'e sürmüş olacak yıllarca müdafaada kalabilir ve harp yıllarca İngiltere ve Amerikanın tekrar Avrupa kıtasına gelip çıkmalarına, işgal sahalarını temizlemelerine kadar devam eder. Ancak Alman düşüncesinde hedefini ifade eden bu tasavvuru tahakkuk ettirmek için Almanlar harpte de bir haçlılar ordusu ve Avrupa milletleri birliği teşkil etmeyi çalışma ortaklığını da İspanyanın, Vişî Fransasının,

BUGÜN

Haftalık Askeri İcmal

Yazan: Emekli Kurmay Subay

Bu mükemmel tedkik yazısını bugün 4 üncü sahife de okuyunuz.

Geçen kış taarruzunda Tobruk'dan geçirilen İtalyan askerleri

Almanlar Libya'da çok fena vaziyette

Şimdiden zırhlı kuvvetlerin yarısını kaybetmişler

Tank kayıpları ise İngilizlerden üç misli fazla

Alman Generalinin yarma teşebbüsü

Kahire, 22 (A.A.) — Salâhiyetar bir menbadan bildirildiğine göre, Libyadaki harp inisiyatifini İngilizlerin elindedir.

Rommel'in vaziyeti şimdi daha fenadır. İngiliz kara ve hava kuvvetleri arasında sıkı işbirliği olmuştur. Rommel yalnız bir ric'at hareketi yapmakla kalmamış, aynı zamanda bir yarma hareketine de teşebbüs etmiştir.

ALMANLARIN TANK VE ZIRHLI KUVVET KAYIPLARI
Kahire, 22 (A.A.) — Salâhiyetar (Devamı 3 üncü Sahifede)

HARP VAZİYETİ

Ruslar, Almanların Moskova ve Rostof taarruzlarını durdurabilirler mi?

Yazan: EMEKLİ KURMAY SUBAY

1) Alman ordusu Moskova Garbinde (Volokolamsk — Mojaiksk — Tula) hattındaki Rus cephesine yeni getirdiği kuvvetlerle tekrar taarruza geçmiştir. Bu üstün taarruz, harp karşısında Ruslar cephenin ceh-

İlk esashı çarpışma Cuma günü başladı

Almanların birbiri ardınca üç taarruzu püskürtüldü

Kahire 22 (A.A.) — Reuter'in Mısırdaki muhabiri Martin Herlihy yazıyor:

Libya taarruzunun ilk esashı muharebesi, Kapuzzo'nun yetmiş kilometre batısında, cuma günü öğleden sonra başlamış ve salâhiyetli askerî mahfillere göre müstakbel bir şekilde inkişaf etmekte bulunmuştur.

Almanlar, birbiri ardınca üç taarruz yapmışlardır, her defasında İngilizlerden çok fazla tank zayıfletile geri püskürtülmüşlerdir.

(Devamı 3 üncü Sahifede)

Mihver pilotlarından elli kişi iniş meydanlarını da yakalanmış!

Kahire, 22 (A.A.) — Batı çölündeki yıldırım hareketinin süratini, İngiliz kara kuvvetlerinin kısıtlı bir muharebeyi müteakip, Eladem'deki büyük düşman hare-

(Devamı 3 üncü Sahifede)

nahlarını teşkil eden Volokolamsk ve Tula kesimlerinde bir parça gerilemişlerdir. Bu suretle vaziyet Almanlar lehine bir inkişaf göstermeye başlamıştır. Almanlar Rus cephesi-

(Devamı 3 üncü Sahifede)

Tula'da Alman taarruzu evvelkilerden sert

Merkez cephesinin bir kesiminde Rus hatları bazı noktalardan delindi

Londra 22 (A.A.) — Moskova radyosu cuma akşamı neşriyatında «Kızıl Yıldız» gazetesinden naklen şunları söylemiştir:

«Tulanın cenubu garbisinde harp şiddetlenmiştir. Şimdi genişlemekte olan yeni Alman taarruzu bundan evvel bu istik-

(Devamı 3 üncü Sahifede)

EKMEK Bolluğu!

Fırınlarda binlerce kilo ekmeğe satılmıyarak kaldı. Bazı fırınlar narh - tan eksikçe ekmeğe satıyorlar!...

Son hafta içinde şehrimizde şümulü bir ekmeğe darlığı görül- dükten sonra şimdi ekmeğe çok bollakmıştır. Hattâ Fatih, Çem- berlitaş gibi semtlerdeki fırınlar- da lüzumundan çok fazla ekmeğe vardır. Tahkikatımıza göre me- selenin içyüzü şudur:

Bazı fırıncılar, evvelâ unu sak- lamak ve bir kolayına da bularak

(Devamı 3 üncü Sahifede)

“YENİCE,, VAPURUMUZ BULGARİSTANDAN DÖNERKEN NASIL TORPİLENİP BATIRILDI?

Faciadan kurtulabilen birinci ve ikinci kaptanlardan telgraf alındı

Kurtulanların bugün şehrimize hareketleri için Burgaza 18000 Leva gönderildi

Kaybolan on iki tayfadan maalesef şimdiye kadar hiç bir haber alınmamıştır

“Yenice,, nin sahibi hâdise hakkında ne diyor?

Hükûmet resmi tahkikata başladı

İstanbul limanına bağlı 550 tonluk Yenice vapurunun Burgaza'dan İstanbul'a gelirken Vasilikos açıklarında torpillenerek battığı haber alınmıştır. Bu bapta tahkikata tevessül edilmiştir. Gemide hamule yoktu. Geminin yalnız birinci ve ikinci kaptanlarının kurtularak Burgaza iltica ettikleri öğrenilmiştir. (A.A.)

Anadolu ajansının yukarıdaki telgrafında bildirdiği hâdise Karadenizde «Kaynakdere» motör rümüzün batırılmasından sonra cereyan eden 2 inci deniz faciasını teşkil etmektedir.

Bu sabah yaptığımız tahkikata göre «Yenice» vapuru bu ayın 3 ünde İsviçreye gönderilecek in- cır ve tüzüm yüküne limanımızdan (Devamı 3 üncü Sahifede)

60 yaşında hırsızlığa kalkışan iki kadın

Galatada Tulumba sokağında 5 numarada ticaretle meşgul olan Mehmet dün piyasada dükkânı için iki paket mal yaptırmış ve tekrar başka mal almak üzere Mahmutpaşada 195 numaralı di- şer bir ticarethaneye giderek, pa- ketleri tezgâhın üzerine koymuş ve mal ayırtmakla meşgul olma- ğa başlamıştır.

O sırada dükkânı ikisi de 60 yaşlarında iki kadın müsterisi sı-

(Devamı 3 üncü Sahifede)

Kız Talebeler dansyerlerine mi gidiyor?

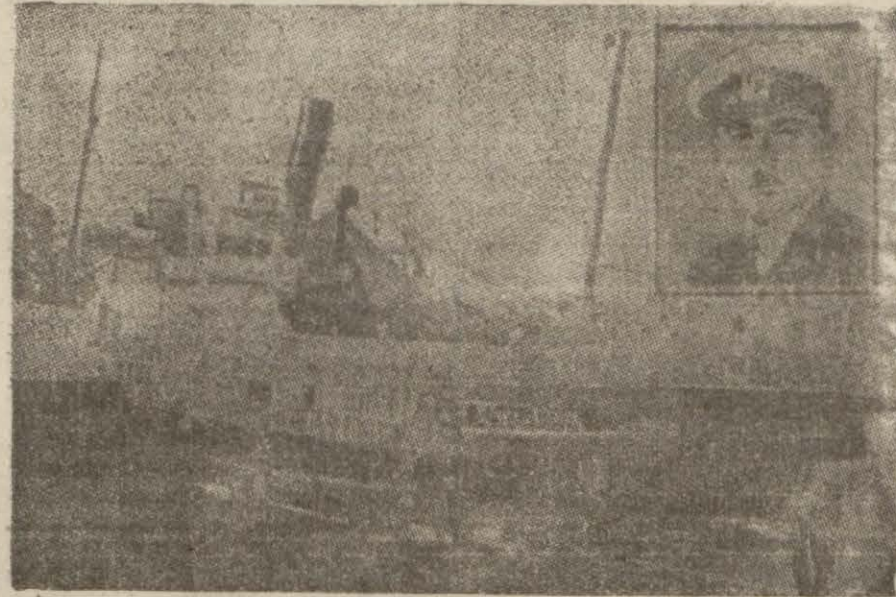
Şehir Meclisinde şayanı dikkat münakaşalar oldu

Dans öğretilen yerlerden lübi- yat resmi alınıp alınmaması hak- kında dün Şehir Meclisinde mü- nakaşalar yapıldı. Bazı azalar şayanı dikkat bir iddiada bulun- muşlardır. Ezcümle, eski türkçe muallimlerinden Şişli Halkevi Reisi kitapçı B. Ahmet Halit Ya- şaroğlu demiştir ki:

«Birçok kız ve erkek talebe- ler ailelerinden habersiz, kaça- rak dans dershanelerine gidiyor- lar. Buraları âdetâ birer müllâ- kat mahalli haline gelmiştir. Ma- arif Müdürlüğü buraları sıkı bir kontrol altına almamıştır.»

Beyoğlu Halkevi Reisi B. Ek-

(Devamı 3 üncü Sahifede)

Batırılan «Yenice» vapuru ve süvarisi Maksut kaptan

SOVYET TEBLİĞİ

Tekmil cephe- de muharebe

Moskova 22 (A.A.) — Bu sabah- ki Sovyet resmi tebliği: 21 teşrinisanide teknil cephe- lerde şiddetli muharebeler cere- yan etmiştir.

Muharebeler bilhassa Moskova- nın garp ve cenubunda: Tula, Volokolamsk, Rostof'ta çok şid- detli olmuştur.

Çarşamba günü 63 düşman tay- yaresi tahrin edilmiştir.

Stalin: «Esir alma- yın, öldürün!», demiş

Vişî, 22 (A.A.) — D.N.B. nin Stockholm'den öğrendiğine göre Stalin ordu ve halka bir mesaj göndererek harplerde artık esir alınamaları lüzumunu bildirmiştir.

Yüksek mekteplerin son sınıflarında İnki- lâp tarihi okutulacak

Yüksek tahsil müesseselerinin son iki sınıflarında bulunan ta- lebe gösterilmekte olan «İnki- lâp tarihi dersi» nin unvanı «İn- kılâp tarihi ve Türkiye Cumhu- riyeti rejimi dersi» olarak tesbit edilmiştir. Bu ders 1941 - 1942 ders yılından itibaren son iki sınıfta okutulacaktır. Ayrıca inkılâp ta- rihimize ait araştırmalar için bir Enstitü kurulacaktır.

Japon-Ameri- kan müzake- releri kesildi

Vaşington, 22 (A.A.) — Ja- pon - Amerikan müzakerelerinin inkişafı uğradığı bil- dirilmektedir. Ne zaman baş- layacağı malûm değildir. Kor- del Hal'ın evvelki gün müza- kerelerin henüz iptidai saf- hada bulunduğunu söylediği malûmdur.

ALMAN TEBLİĞİ

Donetz'de ye- niden ilerledik

Berlin, 21 (A.A.) — Alman or- duları Başkumandanlığının teb- liği:

Donetz havzasında ve cephenin merkez kesiminde cereyan eden muharebeler esnasında yeni iler- lemeler kaydedilmiştir.

Leningrad önünde düşmanın çı- kış teşebbüsleri Alman müdafa- asının toprakları akim bırakılmış- tir.

(Devamı 4 üncü Sahifede)

CERÇEVE

İngiliz Taarruzu

NECİP FAZIL KISAKÜREK

İngilizler Libyada büyük ve ü- mumi taarruza geçti. İstikamet Tunus!

Geçen yıl aynı taarruz Bingaziye kadar vardıktan sonra, Tarabulus Garp istikametinde devam edece- ği yolu, Bingaziden aynı koşar a- dımla geriye dönerek bitirmiş, iki yüz bin İtalyan esirini ve Tobruk mevkiini elde bulundurmaktan baş- ka bir kâr muhafaza edememişti.

Fakat unutmayalım ki, bir kaç Alman zırhlı tümeninin işe karış- masıyla geçen sene bu hale gelen vaziyet, İtalyanlara karşı İngilizle- rin kemiyetle müthiş zaafına rağ- men ilk safhada başarılabilmisti.

Bu sene vaziyet tamamen başka türlü ve hem kemiyet, hem de keyfiyet cephesinden İngilizlerin lehinedir. İngiliz kemiyetini Libya cephesinde yedi yüz elli bin ola- rak haber veriyorlar. Aynı cephe- de Alman ve İtalyan kuvvetlerini iki yüz elli binden fazla tahmin etmeye pek imkân bulunmadığına göre, demek bu bakımdan bire üç fark... Keyfiyet cephesine gelince, İtalyanlara nisbetle her zaviyeden İngiliz üstünlüğü konuşulmaya değmez. Yalnız Libya cephesine münhasır olarak Almanlara karşı da keyfiyetçe, hiç değilse malmaze noktasından İngilizleri üstün kabul edebiliriz.

Bu hale nazaran İngilizlerin ta- libi büyük... İstikamet Tunus!

Bir kaç İngiliz sözcüsü ve mu- harriciyle beraber bir kaç Türk yazarıcısı da şu hükme varmış gö- rüyorum:

Batan vapurun mürettebatı

KURTULANLAR:

Süvari Maksut Şaşmaz, ikinci kaptan Hayrullah Demirel.

HAYAT VE MEMATINDAN HABER ALINAMIYANLAR:

Çarkçı Ali Öztürk, ikinci çarkçı Osman İşlerkol, gemi lostronomu Orslan Avcılar, tayfalar Hasan Deniz, Ali Denizli, Ramazan Koç, Selâmet Türk, İsmail Güngör, Abdurrahman Kaya, Süleyman Ünal, Mustafa Bekir, Himmet Erhan.

20 Lira aylıklı itfaiye efradı olur mu?

Ekip acemi olursa 15 bin liralık fabrika da elbet- te böyle bir anda yanıp gider!

Adapazarı, (Husufi) — Geçen gece sabaha karşı saat 4 ü 10 gece kazamıza büyük bir yangın çı- kmış ve Zafer un fabrikasının bir anda tamamile yanmasla netice- lenmiştir. 20 şer lira aylıklı itfa-

(Devamı 3 üncü Sahifede)

— İşte Sovyetlerin istediği İkin- ci cephe kuruldu!

Ve tabii, bu mütalea karşısında kahkahalarla güliyorum. Hangi ikinci cephe a canım, Sovyetler harpte olsun, olmasın, İngilizler bu mevsimde bu cepheyi açacak, aç- maya mecburdur. İkinci cephe diye, Alman ordularının yığılı olduğu sahadan kuvvet çekecek ve kat'ı netice üzerinde müessir olacak bir harp hatına denir. İngilizler Şi- mali Afrikayı Mihverden yüzde yüz temizlerlerse, Mihver kat'i bir darbe vurmuş olmazlar, asıl Mihverden yemeleri melhuz bir darbeyi bertaraf etmiş olurlar. Yani İngilizler hesabına kâr bü- yük, fakat Mihver hesabına zararlı nihal olmayan bir vaziyet... Al- manlar ne Libyaya yeni kuvvetler gönderebilecek, ne de oradaki mahdut kuvvetlerini Şark cephe- sine çekebilecek vaziyette olduk- na göre, Libyadaki İngiliz hare- ketine, Sovyetler hesabına ikinci cephe kıymetiyle bakmak tuhaflık olur.

Fakat bu cepheye şu gözle bak- mak tuhaflık olmaz:

İngilizler büyük hazırlıklar etti- cesinde bire üç kemiyet ve keyfi- yet üstünlüğü ile Tunusa, belki de Tunusu da içine alarak Cebelüt- tarik'a kadar uzanmak suretiyle bütün Şimali Afrikayı Mihverden temizlerse, kuvvetlerinin hepsiy- le birden Şark istikametinde Al- manyayı karşılamak hususunda serbest kalır; arkasını temin etmiş olur; ve bir uzlaşmaya varılmalıdır takdi- de Almanlara karşı mümkün olan en emniyetli vaziyet içinde mevki almış bulunur. İngilizler Mihver'e karşı ikinci bir cephe açmıyor; kendi tek cephesini, hem uzlaşma, hem de boğazlama taktiklerine gö- re emniyete kavuşturmak istiyor.

